

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ի յաւանթիս պէհէր սաթի-
րը իշին պիլինձով փառ 7
կէնձիս սովա 2 : 4 և իւ-
շուհիս 4 և սայրի սովա
թար իշին 1էր ք. իսն ս-
րարտա գ զսեռ իսն սով
լսնիս սաթիրը 5էր տուր
Մէթուպ և սայիւր և
Գարաթատա իէնձի մպի-
թադարտտա լադը 1 ր. 28
իսրի իսրաւտա իսրա-
ւտ Բ. փառտտես իսրա-
նէ կէսնտիրիէնէր տիր :

ՀԻՄՆԻՐՈՒ 807

Մ. ԳՕՐԻԶՕՆԷՐ

ԳԻՆ 2 ՂՈՒՐՔԻՇ

Թալիմ ու թէրպիլէ ուսուցինք խաշիւ-
քնար օլան զէվար, ալիզաթ մէքթիպէ
կէլիպ անրն նիլամը վէ թալիմ ու թէրպիլէ
իշին գուլանըլան ուսու ու թէրթիպաթը
միւլաշիտէ իթմէյի մէգուն տուր :

ՍԱԼԸ ՃԵՏԻՏ

Պու կիւն, քեաֆֆէյի տօսթլարը մըզա ՍԱԼ ՃԵՏԻՏ ՄԻԻՊԻԵՔ ՕԼՍՈՒՆ տէյէրէք, վաճառէտէն պուլունան րէսմի թէպրիքի իֆա իլլէտիքտէն սօն- րա, առէթտէն պուլունան պօրճուսու- զու տախի էտա իտէրէք, զայպ իթ- միշ օլտուլունուզ սէնէ իլէ, պուլունաշ օլտուլունուզ շու եէնի սէնէ հազգընտա պիրժալթալաւմըզ պէտան իտէլիմ:

Պիզ, պիլմէյիզ գանդի պէնտիմիզ- տէ, հէր առամը այրը այրը պիրէր նօգթաւա, եանի իլմի հէնտէսէյէ միւ- շապէհէթլէ պիր մէրքէզէ, վէ քէնտի- տէն պաշգալարընը տախի պիրէր չէվ- րէյէ եանի բէրկէլ իլէ չէքիլմիշ օլտն եուվարլազ չիլկիլէ պէնդէթտիք, վէ պուլունալ շուսու անլաթմազ իաթէ- տիք քի, հէր մէրքէլին քէնտի էթ- րաֆընտա չէքիլմիշ օլտն չէվրէլէր իլէ տայիմա միւնասէպէթի պուլունտուլու կիպի, հէր առամըն տախի, քէնտույէ էն զիեատէ եազըն վէ էն զիեատէ ու- զազ պուլունան առամլար վէ չէյլէր իլէ տայիմա միւնասէպաթը վար տըր, հէր ֆաթիլեա, հէր միլլէթ վէ հէր տէվլէթ մէրքէզ էթրաֆընտա պուլունան հէր չէվրէ վէ եախօտ հէր տէվիլլէր իլէ տէրքեար օլտն իյի եա ֆէնա միւնա- սէպաթընըն տէրէճէսինէ կէօրէ եա սէ- առէթի հալէ, վէ եախօտ միւնասէթի հալէ նայիլ վէ եախօտ տիւլար օլտը:

Իյզաճ իտէլիմ շու սէօյլէտիկիլիլի, հէր առամ պուլ ալէմտէ, եալընըզա հայլան կիպի, վէ թապիթտան պաշ- գա պիր չէյէ միւնսթաճ օլմազսըզըն եաշամազ իյին եարաթըմանըզ, իլլա ճէմիլյէթ իւզրէ եաշամազ իյին խալ- իտիլմիշ տիր, վէ, չիւնքի, հէր առամ ազլ ու ֆիքրի, վէ պասիլէթ վէ էհ- լիլէթի, վէ քէզալիք սայ ու զաճմէթ վէ չալըշմաթը սայէսինտէ, եաշամաթ իյին միւզթազի օլտն չէյլէրէ մալիք օլապիլէճէք տիր, չիւնքի հէր առամ հայլանտան ֆարգլը օլտն հալի, եանի մէզքիւր խասէլէրիլլէ տիւնեաւա հիւքմ իտիպ հէր չէյտէն քէնտիսի ի- չին պիր ֆայլտէ չըգարապիլմէքտէ տիր, վէ չիւնքի պէնիի առէմտէ տիւր- լիւ տիրլիւ տուլլուլար վար տըր, վէ պուլ տուլլուլար կիթտիքճէ արթմազ- տա տըր, վէ սէատէթ վէ եախօտ մու- սիպէթի հալ տէնիլլէն չէյտէ մէզքիւր տուլլուլար մէրպուլթ պուլունտազ- տա տըր, թապիթտան իլլէ, հէր առամ, հէր ֆաթիլեա, հէր միլլէթ, վէ հէր տէվլէթ, էկէր սէատէթի հալէ նայիլ օլմազ իաթէր իտէ, պիլզաթ քէնտի հազգընտա մալիլմէթը լազըմէսի պու- լունտուլունան պաշգա, քէնտիտէն պաշգա օլտն հէր չէյ հազգընտա տա- իի մալիլմէթը լազըմէսի պուլունտալը, հէր քէս իլէ պէրապէր տիւլիւնմէյի, հէր քէս իլէ պէրապէր եէօրիլմէյի, հէր քէս իլէ պէրապէր չալըշմալը, վէ հէր քէս իլէ պէրապէր քէնտի սէհմի- նէ տիւլէն մէնֆաթթը արմալը տըր, վէ իլլէթ իւզալ ու սէատէթ, վէ եա- խօտ իտպար ու սէֆալէթ տէնիլլէն չէյ- լէր պուլ նօգթաւա թապի պուլուն- մազտա տըրլար: չէօյլէ քի, պիր տաթմ հէր նէրէտէ պուլունտա, քէնտի ֆա- միլլէթտէն, միլլէթտէն, տէվլէթտէն, ումուլ ինսան ճիւսինէ, վէ քիւլլինաթ վէ թապիթտա միւնսթաճ պուլունտու-

ղու կիպի, օնլարա մուալէնէթ իլլէ- մէկէ տախի պօրճուլ տուր: մէսէլա, հէր առամ, պիլլիք պիր առամ օլ- մազտան էվլէլ, հէր ճիհէթլէ քէնտի- տէն պաշգալունըն իմտատ վէ մուալէ- նէթ, վէ չէվլաթ ու մէրհամէթիլլէն միւնսթաճ պիր մառուլ տուր, անը պէսլէյէն վէ պիլլիլտէն քէնտի աթա- լարը տըր, վէ ազաճըզ պիլլիլտի քտէ քէնտուլի մէքթէպէ վէ սաանթա զի- րէն, վէ թալիմ ու թէրպիլէ իտէն վէ իթտիրէն քէնտի աթալարը վէ համի- լէրի տիր, վէ մէքթէպտէն վէ ուս- թա եանընտան չըգաթըտան սօնրա, քէնտուլէ սէրմայէ վէ իշ վիրէն վէ իշ վէ եօլ էօյրէտէն վէ զայրէթիլլէն չէքիպ չէրէֆիլի արթըրան քէնտի տօսթլարը վէ ազրապալարը տըր, վէհասալ քէն- տի տիւլիլլէնտէ, վաֆթիլլիլլէտէ, վէ հաթթա ճէնազէսինէ տախի հազըր պուլունտազ տուլլուլարըն իտմէթ իտէն, վէ միւտտէթի էօմիլլէտէ տէրտ ու պէլալարընտա իմտատ վէ մուալէ- նէթէ եէթիլլէն խըսըմլարը, աշպապ- լարը, միլլէթ վէ տէվլէթի տիր:

Հէր առամ իլլին պուլ աթալար, տօսթ- լար, գալմ վէ ազրապալար, վէ միլ- լէթ ու տէվլէթ պիրէր չէվրէ տիրլէր, լաքին, եալընըզ պուլունարըն միւնասէ- պաթը վէ իմտատ ու մուալէնէթի տախի պիր առամ իլլին քեաֆի տէյիլ տիր, թապիթտա վէ եախօտ եէր վէ կէօյ եիւզիլլէտէ, կիւնէլլէրտէ, տյ- րարտա վէ երլաթըլարտա պիր ֆէնա- լըզ զուհուր իթմիշ տիր, մէրքուլմ ա- տամ իլլին զարարը վար տըր, Չինտէ վէ ճարճոնտա եուլմուճազ իլլէթի զու- հուր իթմիշ, Հինտտէ գօլէրա իլլէթի մէյտանէ չըգալ: Աճէմիլթաճտա գըթ- լըզ վուզու պուլունաշ, Ֆրանսա իլլէ Բրուսիա գալլաթա թուլթուլմիշ, Ա- մէրիկա տա ըամուզ ազ հուսուլէ կէ- միշ, երլաթըլարըն տէվրիլտէ պիր թէպէտտիլաթ վուզու պուլունաշ, պու սէնէ եալմուր ազ եա չօք եաթ- մըշ, պիր չօք ֆուրթուրալար օլմուշ, վէ պիր չօք առամլար վէ կէմիլլէր պօ- զուլմուշալար, ֆիլան եէրին հայլա- նաթընա գըրլըն տիւլիլլէ, վէ ֆի- լան եէրին մահալաթըն չէքիլկէ խարապ իթմիշ, վէ զայրիլլէմ վէ զայ- րիլլէմ, պուլունարըն քեաֆֆէսինտէն տախի, ազ եա չօք հէր առամըն հիւ- սէմէնտ օլաճաթընտա չիւքհէ եօզ տուր:

Պու զարարլարա եախօտ մէնֆաթթ- լարա, հէր առամըն վէ հէր միլլէթիլլէն հէր կիւն վէ հէր սաաթ հիստէմէնտ օլմաթ թապիլի օլտուլուն հալտէ, հա- լիլլէ, զարարտան սազընըզ, վէ մէն- ֆաթթըն թապիլիլլէն չալըշմաթ էլզէ- միլլէթի տախի թապիլի տիր, վէ պու- նուն իլլին տախի, ազլ ու տիրալէթ, վէ էհլիլլէթ ու մալիլմէթը քիֆայէլա- զըմ իլլէճէկիլլէտէ չիւքհէ եօզ տուր:

Քիւլլինաթտա հէր մալիլլէր պիր պիրիլլէ պազլը օլարազ, վէ հէր մալի- լուզուլն այրը այրը քէնտուլլէ մախսուս գանունլարը վէ կիտիլլէրի պուլունա- րազ, քեաֆֆէսի պիրլիլլէ ումուլի պիր տէվրտան տէվլաթ իթտիլլէրի մի- սիլլու, ֆէրտլէր, ֆաթիլլէլար, միլ- լէթլէր վէ միլք ու տէվլէթլէր տախի, այնի հալտէ պուլունտազտա, վէ ու- մուլ սուրէթտէ տէվրտն իթմէքտէ, եանի եէօրիլմէքտէ տիրլէր:

Պու ումուլի կիտիլլէրի այրըլան, վէ եախօտ ումուլմ վէ քէնտուլլէ մախ- սուս պուլունան գալմանիլի թապիլի- յէ վէ մէվլաւանըն իճրաթընտա գու- սուր իտէն հէր ֆէրտ, հէր միլլէթ վէ հէր տէվլէթ, պիլթթապի մուալազէնէ- յի զայպ իտէրէք կէրիտէ գալմազտա,

վէ թէճէլլի տալլալարը արաթընտա սալանըզ կէզէրէք, մէճհուլ պիր հալ- տէ պուլունտազտա, չէօյլէ քի եա- լաթ կէլա պիր սահիլի սէլալմէթէ սը- ղընտազտա, վէ եախօտ թէլլէթ օլտուլ կիթմէքտէ տիրլէր:

Էկէր հէր առամ, հէր միլլէթ վէ հէր տէվլէթ, քէնտիտէն պաշգաթը իլէ պաղլը օլմալարազ սէրպէսթճէ եաշաւապիլլէ իտի, կէրչի անճազ թա- պիթա իթաաթ իտէրէք հայլան կի- պի վազիլլէսիլ սուրէթտէ եաշաւապի- լի իտի, վէ օլ վազըլմ ազլ ու ֆէրա- սէթէ տախի իթիլլէտէ գալմազ իտի, հալ պու քի, չու չիմտիքի հալլիտէ, հէմ բէք չօք վէ հէմտէ եէնիլլէն եէնի ազլ ու ֆիլաթալթէ միւնսթաճ պուլուն- մազտա տըր:

Ումուլ միլլէթլէրին, տէվլէթլէրին վէ այրը այրը առամլարըն կիտիլլէրի վէ հալլէրի, սօֆուլար վէ ճահիլլէր հէր նէ տէրլէր իտէ տէսիլլէր, էսկի զէման- լարա նիսպէթլէ բէք չօք իլի վէ րա- հաթ սուրէթտէ տիր, ինսանլար հէմ զիեատէ եաշամազտա, հէմ րահաթ եաշամազտա վէ հէմտէ ազ գան տէօ- քիւպ վէ ազ տէրտ ու մէշազաթ չէքէրէք եաշամազտա տըրլար, չիւն- քի կիւնտէն կիւնէ ազլ ու ֆէրապէթ ըշըլը չօղալմազտա, հէր քէսի իլէն- վիր իլլէմէքտէ, վէ մէքքիւր ըշըլըն գաթու ու գըլմէթիլլէ պիլլէլլէր, կիւն- տէն կիւնէ թապիթտա կիլլի գուլ- մըշ օլտն զէնիլլիլլէրի վէ րահաթ- լըզլարը արաթըզ պուլապիլմէքտէ տիր- լէր:

Պաշգա սէնէլլէր կիպի, շու սօն զայպ իթտիլլիլլէ 1871 սէնէսի տալի, էնվա- յի ճիհէթլէ պիլլէ չօք իպրէթ վէ նա- սիհաթլար վիլմիշ, վէ ազըլը օլտն միլլէթլէր վէ ֆէրտլէր, մէքքիւր տէր- լէրտէն իսթիլլէտէ իլլէմիլլէր տիր, լաքին, հէլէ պիր պիլլիք տէրտ, վազ- թիլմիլլէն էն բարլազ, վէ էն զիեատէ տիլգաթա շահան տէրտ օլմաշտուր, վէ պու տա ֆրանսա իլլէ Բրուսիա տէվ- լէթլէրի մուհարէպէսի տէրտ տիր քի, կէրչի մէքքիւր միլլէթլէրէ մալի բէք չօղա օլմուշ տուր, լաքին պիր սահիլ ճիհէթլէ, ֆրանսա հազգընտա, պիլլէն պէզալթ իտէրէճէտէ ֆայլիլլէր օլտուլ տան պաշգա, չիւնքի պիր զարար իլէ իլլէրտէ տիւլար օլաճաթը խարապիլ- լէթտէն գուրթուլլէր տուր, պիլ- լիլլէն տիւնեաւա տախի ֆայլիլլէր օլմուշ տուր, Շէօյլէ քի, ֆրանսըզ միլլէթի վէ տէվլէթի կիպի պիր միլ- լէթ վէ տէվլէթի ազլիլլէ, էիւզլէրճէ պին նուլթուզ վէ հիսապըզ ազճէ թէ- լէթ իտիպ, վէ հաթթալլէր զիեատէ զահ- լէթ վէ մէշազաթ չէքէրէք անլալըն տըր քի, տիւնեաւա հիւքմ իթմէքտէ օլտն չէյ տէյիլ նուլթուզ վէ ապիլը տիր, իլլա ազլ ու տիրալէթ, վէ եա- խօտ մէքթէպ վէ ըշըզ տըր, վէ քէզա- լիք սայիլ միլլէթլէր տախի պուլունա- նըն թէճիլլէպէսի իլլէ կէօրէրէք, ա- նըլապէրապէր, հէր չէյի պէր թա- լաֆ իլլէ, քէնտիլլէրին ումուլ սուրէթ- տէ թէպիլլէրին, վէ իսալաթը լալը- մէնին սէրտան իճրաթընտ սայ ու իդ- տամ իլլէմէկէ պաշալմըշտա տըր:

Բրուսիա քէնտի վիրտիլլէ տէրտ ի- լէ իֆիլթիլլար իթմէքտէ օլտուլուն, վէ ֆրանսա տալի քէնտի եէնի թուլթ- տուլուն թարիք իլլէ թէսէլլի պուլուն- զա պաշալտըրը հալտէ, Բուրա հազ- րէթլէրի տախի եանըլմալըզ իտաա- պընտա կէզմէքտէ իլլէն եանըլմըշ օլ- տուլունու վէ իթալա տէվլէթի տա- խի, ոսպը իլլէ գօրուզ հէլլա օլտուլ, վէ տուլթ եաթըրլընըն ալի աթլալ

օլապիլլիլլէրի պիլթթէքիւպէ անլա- մըշ տըր:

Պին սէքիլլէր եիւզ եէթմիշ պիր սէ- նէսի ումուլ տիւնեա իլլին պիր տէրտի ալիմ սէնէսի օլտուլուն հալտէ, Տէվ- լէթի ալլիլլէմիլլէ իլլին տալի ֆարգսըզ վէ վազիլլէսիլլէր սէնէսի օլմալըշ տըր:

Պաշալմըշ վէ թէսալլուլար ալլանըշ օլտն պազը իսալաթլար զալմէն հէր քէսին մէմուլլէր իլլէ իլլէ ազլմէ, վէ չիւք- րանիլլէթի քէսիլլէրին պիր թարաֆ- տան պատի օլմազտա իլլէն, գօլէրա իլլէթի մախիլլէրի իլլէ, զուհուրա կէլլիլլէ օլտն ալլազ ու իթա գըլլէթի, վազաա էհալլէ իսայիլլէ քէտէր վէ զարար վիրմիշ տիր, լաքին, հալմու օլ- տուն իլլէթի մէզպուրէտէն, վէ պինա- էն ալլէյի ալլազ ու իթաաթ տուրլուն- լուզտան տալի էհալլիլլէ ազալմէյի կէրիպան իլլէմէկէ պաշալմըշ տըր:

Շու սօն վազըլմլարտա, պիլլիլլէր պիլլիլլէ թէպէպէտտիլլէր վուզու պուլունալ, Մահմուտ բաշա հազրէթ- լէրի սաաթալլէթ կէլլիլլէն պէրու, էքքեաթը ամմէճէ տալի պիլլիլլէ թէ- պէտտիլլէթ կէօրիլլէր տիր, չէօյ- լէ քի, պիր արալըզ իսալմլարտան պա- ղըլարը, էսկի տէվրէր տիրլէճէք տիր էմէլլիլլէ կէզէրէք, հարէքէթլէ- րին տէյիլլէ իլլէմէք իսթէմիլլէր իսէ- աէ, ումուլ խալը վէ ալլէ խուսուս զայրի միւլլիլլէ օլտն էհալլիլլէ, մու- ղայիլլէ օլարազ, բէք պիլլիլլէ իսա- հաթլար կէօրմէք իսթիլլէր գալիլլէտէ պուլունտալ տուր, վէ պիլլէ միւտա- հէն սէօյլէտիլլիլլէ թապիլլէրտէ, կէր- չի, հէնուզ, մէքքիւր իսթիլլէտէն օլ- տուլուն գաթար իսալաթլար կէօրիլ- լէմէմիշ տիր, լաքին, պիր միլլէրտէ իս- լահաթ, վէ ալլէլլուսուս էսաալը իս- լահաթ իսրա իսթիլլէր էօյլէ զանն օլ- լունտուլուն գաթար գօլալ պէր չէյ օլ- մաթըլլունտան, հալլիլլէ պու եէնի սէ- նէմիլլէ կէօրիլլէմէսինէ պէրլէնիլլէք իլլէթիլլէ իթմէքտէ տիր:

Պու ճիւլլէ շուրաճըզտա, պիլլ միւ- նասէպէ վէ աճիլլանէ, Մահմուտ բա- շա հազրէթլէրինէ եալընըզ շուսու իի- թարէ ճէսարէթ իտէրիլլէ քի, ումուլի տէրտէն քէնտիլլէր տալի իսթիլլէտէ իտէրէք, ումուլին միլլէթիլլէրտէ, հէր չէյտէն էվլէ վէ զիեատէ ուլում ու ֆիլունուն ինթիլլէրինէ, չէօյլէ քի, էր- քէք վէ նիտա թապիլլէրէրինն ումուլ սուրէթտէ մէքթէպէրէ կիտէրէք թահ- սիլ իւզրէ պուլունտալարըն հիմմէթ պուլունտալար, վէ չիմիլլէ գաթար օլտուլուն կիպի էհալլիլլէ գաթարլըզ օլ- մուտարազ, հէր թարաֆտա, վէ հէր մէմէքթէ զաաապա վէ քէօյլէրտէ թէմիլլէ եօլլա ինշաթըլա ինթիլլէթա գօլալլըզ վիրտիլլէրտէ, վէ սանաթ, զիրաաթ վէ թիճարէթի մէն իթմէքտէ օլտն էսկի առէթ վէ ուսուլլէրին տէ- ֆիլլէ, մահալմէլլէրտէ իլլէրին սիւ- լալլէ թէպիլլէ իսթիլլէրինէ տայիլլի- զալմաթ ու թէտապիլլէ իճրաթընտ հիւ- մէթ իլլէսէլլէր, վէ էհալլիլլէ պօշա վու- ղըթ զայպ իթալմէքտէ օլտն էհալլիլլէ սէպէպէրի գալաթըլթալար, Ոսմանլը թալիլլէրտէ, իսթիլլէ ճէլլէրլինն պիւ- լիլլէ պիր եէր թուլթաալընտա չիւք- հէ եօզ տուր, Հէլլէ պիր նօգթա, պի- ղիլմ կիպի սայիլլէրին տալի թէսա- ճիւպ վէ թէսալիլլէրտէ մուճիպ օլ- մազտա օլտուլունտա, պու կիւն չէնտ աթթըր իլլէ, անը տալի իլլար իթ- մէլլիլլէ վաճառէտէն առտ իտէրիլլէ չէօյլէ քի, քէնտիլլէրին սաաթալլէթ կէլլէմէսինէ էվլէլլէ, էհալլիլլէ մաթ- պաթ քի չաաթըլլա, էհալլիլլէ զալլէթա թապ ու նէշը իթտիլլէմէսինէ միւնա-

գուման պաշտպան է ֆէնտիլէրին սա-
եքսը, լա ագալլ պիր գաչ միսի ար-
թաճագ եհրտէ, նքսֆընտան զիեատէ
էքսիմէսի, սէօյլէտիկիմիգի թաստիգ
իլլէմէքտէ տիր :

Պրուսայի կուսակալըն հեռագրով
լուր տուած է ի Պատրիարքարան թէ
Բարթուղիմէոս եպիսկոպոսը Պատրիար-
քարանի կրկին կրկին թագրիրներուն
և Բ. Գրան վերջին հրամանագրին հա-
մեմատ է. Պօլիս երթալու դարձեալ
ընդդիմանալով, տեղական իշխանու-
թիւնը զայն կառքը դրած Մուտան-
եա ինքնուցած և չողենաւով է. Պօլիս
ղրկած է : Ոսկայն յիշեալ եպիսկոպո-
սը Պրուսայի Հայ Ժողովրդեան մէջ
գծտուծեան որոմ՝ ցանած լինելով,
վսեմ. կուսակալն ամեն ջանք ի գործ
գրած է գծտուծիւնը ու երկպառա-
կութիւնը բառնալու, ասոր համար
նիշեալ եպիսկոպոսն ուղղող և չողող
կողմերն իր առջև կոչելով, յորդորած
համոզած և հաշտեցուցած է, այնպէս
որ միարեան թեմամբ շնորհաւորութեան
յայտագրեր առ վսեմ. կուսակալին
տրուած են, և հետեւեալ խաղա-
ղութիւն հաստատուած է Ժողովրդ-
եան մէջ :

Ս. Պատրիարքն և վարչութիւնը վսեմ,
Համախմբապետն այս խաղաղարար ջա-
նից համար շնորհակալութեան նամակ
ժը գրել որոշեցին :

Մասին

Մ Է Ք Թ Է Պ Լ Է Ի Ի Մ Ի Չ

Մանգոլմէնին 1804 թնձինիւսիսին տէն
պաղբայն

Բէտէր ու վախտէլէր մէքթէպլէրի,
վէ տահա տողուսու քէնտի էվլատ-
լարընը, հիւ տէյիլ իսէ, կիւնտէ պէ-
շէր տաղբագ տիւշիւնիւ պ վէ դայրէթ-
լէրինի չէքմէտիքլէրինտէն, վէ ըաղբ
շարագ, թիւթիւն, գահվէ, գումար
վէ հովարաւալը, վէ . . . ուղրուստա
սարֆ իթտիքլէրի փարանըն հիւ տէ-
յիլ իսէ օնպա պիրիսի գատար փարա,
էվլատլարը ուղրուստա սարֆ իթմէք
իսթէմէտիքլէրինտէն, մէքթէպլէր սէ-
ֆիլ հալտէ գալմագտա օլտուգտան
պաշգա, պիր թագըմ սայիր սէպէպ-
լէր տախի վար տըր քի, օնլարտա պիւ-
թիւն պիւթիւն տէֆ իտիլմէտիքլէր,
արզու օլունան վէ ինթիմալտէն պու-
լունան սէմէրէնին կէօրիւլէնէկի, վէ
միլլէթիմիլտէ մատտի վէ մանէվի սու-
րէթտէ թէհիլքէտէն գուրթուլարագ
սահիլի սէլամէթէ չըգաճաղը ինթի-
մալտէն տէյիլ տիր :

Պու սէպէպլէրտէն պիրինճիսի վէ
պաշլըճասը, շակիրտանը սէվմէք, իւ-
թիքթաթ իթմէք, վէ սէրպէսթ պըրա-
գարագ, վէ լաղըմ կէլտիկի գատար
օլտուգտարագ, վիճուտլարընը սաղ-
լըղընը քէմալ մէրթէպլէրտէ օլմաքնա,
վէ պուստան աղլ ու ֆիլքիլէրինին
արթմաքնա չարըլմաքնա, իլլա, նէ-
րէտէ պիր սէրթմէշէրէպ, պէտէհիւ
հիւ կիւլմէք, լիսանը բիս, այլըղը աղ,
սէֆիլ, պուտալա վէ պէտ ախլագ տ-
տամ վար իսէ, խասսէթէն արանըլ-
մագտա, վէ պաղէն հօճա, պաղէն կա-
ռալարիւ, վէ պաղէն տախի տնտես ի-
տիլմէքտէ, վէ աղշամլարա գատար,
գալալը եհրէրտէ սուս բուս օթուրթ-
տուրուլմագտա, պէտ մուամէլէր, վէ
ֆէնա լաղըրտըլար, վէ հաթթա քիւ-
ֆիլքիլէր վէ տաեաղար իճրա իտիլ-
լէք, զէվալլը չօճուղարըն դայրէթ
վէ մուհապպէլթիլքի քէսիլմէքտէ գան-
լարը ճէվէլանը աղըրաշմագտա, իւ-
զէրէլ ինէ պիր ուեուշուգուլ վէ մէյ-
եուսիլլէթ պասմագտա, վէ սըհիլէթի

պէտէնիլէրի պօղուլմագտա, վէ հա-
լիլլէ օղուլմագ, վէ էօյլէ պէտ ախլագ
ատամլարտան տէրս վէ նասիհաթ աղ-
մագլըք քէնտիլէրէ, հագգլարըլլա,
պիր անկարեա, վէ պէլքիտէ պիր է-
զիլլէթ կէլմէքտէ տիր. պուստա է-
սաս, հէր մէքթէպլին ուսուլինճէ, չօ-
ճուղարըն կէօլլէրինի գօրգուլմագ
տըր, հալ պու քի պիլտէ տէրիլ քի,
պու եօլ հիւ չըքմաղ, վէ պիւթիւն
պիւթիւն եանըլ տըր, իլլա, պիլքճէ
էն տողրու ուսուլ վէ էսաս, չօճուղ-
լարա մէքթէպլի, վէ հօճալըր, վէ
միւտիլլէրի, վէ տէրալէրի սէվտիլմէք
տիր, իսթէրաէ իւլ միւտէն էրմէնի,
հալէա իւլ պէշ պին սէնէլէք ճա-
հիլլիլ թասահուպ իտէրէք, մէք-
քիւլ էսկի վէ միւհիլք թարիգտէն իս-
րար իտէրէք այրըլմասըն, պիլք եալը-
նըքճա իտտաա վէ իսպաթ իտէրիլք քի,
մուհապպէթ օլմաեան եհրտէ, հիւ
պիր իլիլլէք օլմալը, վէ գօրգու օլան
եհրտէ տախի մուհապպէթ պուլունա-
մաղ :

Իքինճի սէպէպ, պուլունան տէրս-
լէրին աղըղը վէ օսանտըրըճըլըր տըր,
տէրալէր աղ վէ օսանտըրըճը օլտուգ-
ճա, շակիրտանըն չօգ շէյ էօյրէնէմէ-
յէնէկի շէօյլէ տուրսուն, մէքթէպլէր
չըքտըլընտա տախի իմաստակ գալա-
ճաղընտա շիւրէք եօգ տուր, ատամ
ատամ տըր աղ չօգ հէր շէյտէն մա-
լիւմաթ իտիլմէպլիլլէ, եօգաա եալընը
պիր իքի շէյ էօյրէնէն ատամ, մէքքիւլ
էօյրէնմիլ օլտուգլարը շէյլէրճէ տախի
ճահիլ գալըր, չիւնք իլիլլէր, պիր-
պիրինէ կէլմիլ հալգալարտան միւրէթ-
թէպ պիր զինճիլէ պէնզէրլէր, վէ պու
հալգալարընտա սայըսը, էն աղը եի-
կիրիլ գըթաեա գատար պալիլ օլմագ-
տա օլտուգուստան, պիր իքի հալգա-
եա մալիլք օլմագլըղըն, մէքքիւլ իլիմ
զէնճիլլէն մալիլք օլմագ սաեքլամա-
եաճաղը պի շէք տիր :

Իւլիւնճիսիւ, մէքթէպլէրիմիլտէ,
աղ չօգ, եալընը պիր գաշ քերակա-
նութիւն, թուաքանութիւն, վէ աշ-
խարհագրութիւն կիպի իլմէր տէրս
վիրիլիպ, հալ պու քի, ախլագը հա-
միտէ (բարոյական գիտութիւն) տէրսի
վէ իպրէթ ու նասիհաթ պուլունմա-
տըղընտան, շակիրտան հալիլլէ, մէն-
ֆաաթը զաթիլէսինի մէնֆաաթը ու
մուլիլէտէն իսթիւն թուլարագ,
խօտպիլիքտէ գալար գըլմագտա, վէ
էօյլէնտիլի պիր մըքտար իլմի տախի,
ֆէնաեա գուլանմագտա տըր, վաղաա,
պաղը մէքթէպլէրտէ, պաղ քէրէ
բարոյական նասիհաթլար վիրիլմէքտէ
տիր, լաքին, ալէսսէվիլլէ պուլունտան
ֆայիլտէ հասըլ օլմագ եհրտէ, տա-
հա զիեատէ ախլագ պօղուլմագտա
տիւշմէքտէ տիրլէր, չիւնք հէնուղ
միլլէթիմիլտէ բարոյական տէրսի վի-
րէպիլիլ իւլ քիշի պուլունմատըղըն-
տան, վիրտիքլէրի տէրս վէ եախօտ
նասիհաթլարըլլա, տահա զիեատէ
զիհիլլէրինի պուլանտըրըլ, վէ ֆէնա
վէ եանըլ զաթիլլէր էօյլէլլ տիրլէրի
շէօյլէ տուրսուն, բարոյական տէրս
տախի, սայիր իլմէր կիպի թէճ-
րիւպէ վէ իճրաաթ իսթէտիլլէնտէն,
վէ մէքքիւլ թէճրիւպէլի տախի տէր-
սի վիրէն հէր քիմիսէ, պիլգաթ քէն-
տի իւզէրինտէ կէօթիլթմէտիքլէր, չա-
կիրտան իպրէթ ալմաեաճաղընտան,
ամէլ ու հարէքթէճէ, ալտըղլարը
տէրալէրին մուլայիլլէրի կէօրտիլք-
րինտէ, քէնտիլլէր տախի միւրալիլլէր
տէ վէ լաղըրտա տէլլալըղընտա գալ-
մագտա տըրլար. չիւնք չօգ քէրէ
կէօրիւլմիւլ տիր քի խըրսըղըլա գալ-

չը բարոյական տէրսի վիրիլլէն պիր մէք-
թէպտէ, պաղը տնտեսլէր վէ հօճա-
լար, շակիրտանըն էթմէլլինի վէ եէմէ-
լինի գալգ կիտէլիմ իթմէքտէ տիրլէր,
վէ միւտահէնէճիլք վէ միւրալիլք վէ
նամէրտիլլէ գալըն տէրս վիրէն հօճա-
լարըն, աղալար վէ իշխանլար գալըն-
սընտա, պիլգաթ քէնտիլլէրին այնի
հարէքթէթտէ պուլունտուգլարը կէօ-
րիւլմէքտէ տիր, վէ սէրհօլլուլա վէ
թէնպէլլիլլէ գալըն սէօյլէյէն մուլլիմ
վէ եախօտ միւտիլլէրին, հէր ախլամ
քէնտիլլէրին մէլիսանէ վէ գօլթուգ-
լարտա կէգտիլքլէրի, վէ տէրս վիրիլ
իքէն ուեուեուլ, վէ չօգ տէֆա տէրս-
լէրինտէն էքսիլտիլքլէրի, վէ լաղա-
գըլլէթլէր իտէրէք պօլա վաղըթ կէ-
լիլտիլքլէրի չօգլարա մալիմ տիր :

Տէօրտիւնճիսիւ, չօճուղարըն տի-
րայուլուգ իթմէլլէրի, վէ էօլիլլէ վէ
տիւլիւնէ, վէ սայիր մահէլլէ կիթմէ-
լէրի տիր քի, պու ուսուլ գալգմա-
տըքճա, եանի բարա վիրիլլէրէք խա-
սէթէն տիրայուլար բէյտա իտիլիպ,
զէվալլը ֆուգարա չօճա գալըն չու ա-
կարեատան, վէ Սիպէրիա էսիլլիլլի-
տէն գուրթարըլմատըքճա, վիճուտ-
լարընըն տալիմա խասթալըգ տալլէթ
իթմէքլիքտէն, վէ տէրալէրինտէն կէ-
րի գալմագլըգտան իւլլաա օլմամեա-
ճագլարը շէօյլէ տուրսուն, ախլագ պօ-
ղուլմագտան տախի գուրթուլմա-
լարը ինթիմալտէն լալիլ տիր, վէ պու
սէօյլէտիլլիլլէ օլ գալար սահիհ տիր
քի, վաղթիլտէ տիրայուլուգ իտէրէք
պիր թագըմ ուլլուսուլագ տալլէր վէ
չօճուղար իլէ կիթէլլէրի քիլիսէյէ վէ
տիւլիւնէ, վէ զիեաֆէթէ վէ կիւն-
տիւլլէրի էօլիլլէ վէ մահէլլի սայիր
կիթմիլ օլմալար բէք ալէա պիլիլլէր :
Էկէր բէտէր ու վալիտէլլէր վէ մէք-
թէպ միւտիլլէրի, վէ խայր խահ հօ-
ճալարը թարաֆթնտան, պարի պու-
տան պէօյլէ տախի պու նօգթաեա
տիլգաթ օլունմագ իսէ, նաֆիլլէ եհր-
տէ չօճուղարտան մատտի վէ մանէվի
ֆայիլտէ պէքլէնիլմէլի տիր :

Պէշինճիսի, իսթանպուլտա, պիր մա-
հէլլտէն տիլլէր մահէլլէ նագլի խանէ
իթմէք ֆէնալըլը տըր քի, պու առէթ
հէր եհրտէ կէրի վար տըր, լաքին,
պուրտա օլտուլու գատար եօլ վէ ու-
ղաղլըք կիւլիլլէրի հիւ պիր եհրտէ
եօգ տուր, շէօյլէ քի չօճուղար պիրի-
սի, պուլունտուգլարը մահէլլին մէք-
թէպլին տէլմա իթմէքտէ իքէն, պիր-
տէ էվտէն չըգալար ուղագ վէ եա-
խօտ տէնիլ աղըր պիր եհրէ նագլ իթ-
մէլլէրի զուհուր իտէր, վէ զէվալլը չօ-
ճուգ տէրալլին վէ կիտիլլին չաղըրը,
բէտէր ու վալիտէլլէրին չաղարը միւ-
րատ իթմէլլէ, պու ֆէնալըղըն էօ-
նիւնիա ալապիլլէրի, եանի եա էվլատ-
լարընըն խաթըր իլլին պիր եհրտէ գա-
տիմ գալըլար, վէ եախօտ նագլի մա-
հէլլ իթտիլլէրինտէ, մէքթէպլէր զի-
եաաթիլլէ տիլգաթ իտէրլէր, հալ
պու քի չու տիլգաթ իտէն նատիլլէն
կէօրիլլէպիլլէքտէ տիր :

Ալթընճը սէպէպ, շակիրտան տէր-
սինի թէլմիլ իթմէքլիլլէ, շէքլիլպ
մէքթէպտէն չըգալըլմագտ տըր քի,
էվլատլարըն տիրի տիրի պօղաղլմագ-
կիպի պիր շէյ տիր, վէ պու պապտէ
տախի էօլիլլէրի պաշգա պիր շէյ օլ-
մաեալ, իլլա եա պիւլիլլէր օլմալարը
եա կիւեա պիր սանաթա վիրմէլլէրի
եա պիր շէյ էօյրէնմէլլէրի վէ եա-
խօտ մէսարիլթտէն գալընմալարը տըր,
հէլլէ գըլար հագգընտա չու ալթըր
պիւլիլլէր տիր մէքթէպլէր կիթմէք
առալ տըր տէնիլլէրի բէք չօգ տէֆա

կէօրիլլէքտէ տիր, պիլ պուսու թէճ-
րիւպէլլէրի պիլիլլէր, վէ տիւնեատա
պուստանտա պիլիլլէք գալալըք օլա-
մագ տիւնէք ճալիլ տիր, զիւրա, մէք-
թէպլէրի թալիմ ու թէրպիլլէ եհրի
տիր տէյիլ թուլարագ, էվլէլա չօ-
ճուղարըն կէօնտէրիլլէր, վէ սօնրա
կիւեա օրաեա կիթմէք թալիմ ու թէր-
պիլլէյէ գալըն տըր կիպի, առալ տըր
տիլլէրէք չըգալըլար, տիլմէք տիր քի
թէնպէլ թէնպէլ էվտէ օթուլմագ,
ահմագ գալմագ, գալուտա վէ բէն-
ճէրէտէ էօլիլ կէլիլլէք, պիր մէճ-
լիտէ պուլթ կիպի տուրա գալմագ վէ
ինտան շէքլինտէ գըլըք էլլի օղգա էթ
հալինտէ տէ տիւնեատա պիր եիւք
սաղլմագ առալ տէյիլ իմիլլէ, մէք-
թէպտէ թահսիլլէ ուլում ու ֆիւնուն
իտէրէք առամ օլմագ առալ իմիլ :

Եէտինճիսի, էվլէրիլլէր տէրքեար
օլան պիր թագըմ միլլէթէ վէ մէմէ-
քէթմէ տալլէր տիր, մէսէլա, սըգ
սըգ, չօճուղարըն համմաա կէօթիլլէր-
մէք, վէ պու կիւն հալաք կէլտի,
եարըն թէլլէրի վէ տաեքսը կէլտի,
պու կիւն աճաթնա կիթտիլք, եարըն
տիւլիւնէ կիտէճէլիլ, վէ պու կիւն
ֆալանըն իսթիլ իտի սապահա դատար
օթուլտուգ ուլլուսուլ գալտըք, վէ
տիլլէր կիւն վաֆիլիլլէր վէ չամաշը-
րըմըք վար իտի տէլլէր չօճուղարը
մէքթէպլէրինտէն մահիւլմա իթմէք տ-
ալլէրի տիր քի, աղաճըք աղըլլը
օլան վալիտէ վէ բէտէր պուլլարը, է-
կէր չօճուլունու սէվէր իսէ, հիւ պիր
տէֆա եալմալար տըր :

Մէքիլլէրիսի, եաղ վաղթիլլէր
քէօյլէրէ չըգալարագ, չօգ քէրէրէ զէ-
վալլը չօճուղարըն տէօրթ պէշ այ մէք-
թէպտիլ պըրագմագ ուսուլի տիր, չօ-
ճուգ իսէ պու միւտտէթտէ, իտէճէլի
թահսիլլէր մահիւլմա գալաճաղը շէօյ-
լէ տուրսուն, էօյրէնտիլլին տախի ու-
նուտուր, վէ գալըլըք, տալլալաա,
պաեքլարտա, վէ պաաղըք կէղէ-
րէք, նիլաճըք պիր էօլմէ տախի ա-
լըլմաեա մէճպուր օլուր :

Տօղուլունճուսու, քիթապ, քիւ-
ղըր, գալմա վէ էմալիլլին մէքթէպ-
տէն, կիւնտէ վէ սաաթընտա, լաղըմ
կէլալիլլէ գատար վիրիլիլլէ, չօճուղա-
րըն լէտէր ու վալիտէլլէրին թէլլէր ի-
տիլլէրի տալլէր տիր, հալ պու քի
ալէսսէվիլլէ բէտէր ու վալիտէլլէր, մէք-
թէպ ճիլլէլլէ օլ գատար թէնպէլ
ու թամաքեար տըրլար քի, պու կիւն-
քի կիւն իսթէնիլլէն պիր շէյի, չար
նաչար ալալար պիլլէ, կիւնլէր, հաֆ-
թալար վէ հաթթա ալար տախի կէ-
չիրտիլլէր սօնրա պաղըլարընտան,
պիլթապի չօճուղար տախի թահ-
սիլլէրինտէն կէրի գալմագտա, հօճա-
լարընտան սիլթմա իշիլլէքտէ, աղ-
լանլարը եանընտա քիլիլլէր տիւլլէք-
տէ, վէ մահիւն օլտուգ մէքթէպ-
տէն սօուլմագտա տըրլար :

Վէ օնունճու, մէքթէպլէրիմիլտէ
չօճուղարըմըղըն այրը այրը եէմէք
կէօթիլլէրի տալլէր տիր քի, եէմէք
եէտիլլէրի սաաթըն մէնպարէտի պիլլէ
առամա տէհէլլէ վիրմէքտէ օլտուլուն-
տան, պու կիւնիլլէր պու գատար իլլէ
իլլէրիլլէր իտէրէք, մէքքիւլ մէնպարէ-
նին նագլընը վէ մաղարաթըն տախի
պաշգա պիր կիւն պէնան իալէրիլ :

(Երթամ)

ՄԱՆՁՈՒ ՊԱՐԹՈՒ
ՊԱՐԱՊԵՏ Գ. ՓԱՐԱՍԵԱՆ

Գալաթտա թիւճիլլէր լաղարընտա
Նո. 20 իսի խանդաա :